

Kulturens politik - en præsentation

INDHOLDSFORTEGNELSE 1996

Kære læser

Kulturens politik

Fremtidens kulturpolitik - hvordan skal den se ud?

Princippet om "dobbelts armlængde"

Den danske model for ophavsret

Kulturel decentralisering

Kulturelt demokrati

Bd. 1 Hvor står vi nu? - Af PETER DUELUND og TRINE BILLE HANSEN

Bd. 2 Idrættens tredje vej - om idrætten i kulturpolitikken - Af CLAUS BØKE og HENNING EICHBERG, idrætsforsk

Bd. 3 Ophavsretten mellem kulturpolitik og handelspolitik - Af PETER SCHØNNING

Bd. 4 Kultur- og arbejdsliv - Af TORBEN PILEGAARD JENSEN og MOGENS NYGAARD CHRISTOFFERSEN

Bd. 5 Dansk arkitektur - Af JAN W. HANSEN, GØSTA KNUDSEN, NILS-OLE LUND, ERIK NYGAARD og MARIUS LYHNE-KNUDSEN

Bd. 6 Bibliotekerne i kulturpolitikken Museer eller ressourcecentre? - Af JENS THORHAUGE

Bd. 7 Litteraturens situation og litteraturpolitikken 1961-93 - Af LISBETH WORSØE-SCHMIDT

Bd. 8 Teaterliv i halvfemsernes Danmark - Af SUSAN FAZAKERLEY og KIRSTEN SYLVEST

Bd. 9 Kunsthåndværk og design - om tradition, udvikling og vision - Af MOGENS V. ANDERSEN, BIRTE SANDORFF LOCK og LISBETH TOLSTRUP

Bd. 10 Dansk musikpolitik - Af ANNE PEDERSEN og HELLE SOLVANG

Bd. 11 Filmpolitik midt i en medierevolution - Af ANNE MARIE HONORÉ

Bd. 12 TV i kulturpolitisk perspektiv 1954-1994 - Af PREBEN SEPSTRUP

Bd. 13 Kultur for begyndere - Af BETH JUNCKER

Bd. 14 Arkiver og kulturhistoriske museer - Af PETER NOACK og BODILI BUSK LAURSEN

Bd. 15 Kunstmuseer og billedkunst ved en kulturpolitisk skillevej - Af CLAUS BUNKENBORG og KARIN LOMMER

Bd. 16 Det flerkulturelle Danmark - Af OLE HAMMER og CHARLOTTE TOFT

Bd. 18 Den danske kulturmodel - Af PETER DUELUND

Kolofon

Kære læser

Du sidder nu med en præsentation af Kulturens Politik - det mest omfangsrige værk om dansk kulturpolitik i 27 år. Kulturens Politik var mit kulturpolitiske initiativ. Den danske kultursociolog Peter Duelund lagde pen og tanker til. I fællesskab søsatte vi flagskibet i den moderne kulturpolitiske debat.

I Kulturens Politik - en præsentation har du chancen for at komme ind under huden af dansk kulturpolitik. Udviklingen og spillereglerne i kulturlivet, som det har formet sig siden Kulturministeriets oprettelse i 1961, er pejlepunkterne.

Det er mit håb, at præsentationen her vil sprede ringe i det internationale kulturunivers og ikke mindst vække læse- og debatlysten i alle egne af verden.

God fornøjelse!

Med venlig hilsen

Jytte Hilden

Kulturens politik

Velkommen til et indblik i den danske kulturmodel.

Kulturens Politik er en bogserie på 17 bøger. Tilsammen tegner de et billede af Danmarks kulturmodel, men kan sagtens læses hver for sig.

Formålet med bogudgivelserne er at fremme en velunderbygget kulturpolitisk debat om både de aktuelle og fremtidige udfordringer.

Bøgerne beskriver og analyserer erfaringer i dansk kulturliv siden oprettelsen af Kulturministeriet i 1961. Hvert delområde under Kulturministeriet bliver gennemgået i sin egen bog, og der lægges særlig vægt på de problemer, der er opstået som følge af ændringerne i samfundet de sidste 30 år.

Ved at rejse en lang række kulturpolitiske spørgsmål, både konkrete og ideologiske, giver bøgerne både et samlet bud på en dansk kulturpolitisk vision og fungerer som en række tankevækkende debatoplæg.

Endelig kan bøgerne ses som et mangefacetteret indblik i dagens danske kulturliv og kulturens aktuelle vilkår. På mange områder ligner de fremtidige kulturpolitiske udfordringer hinanden på tværs af landegrænserne, og på ligeså mange områder strækker de sig over grænserne. Derfor er bøgerne også spændende uden for Danmark.

Bøgernes publikum i Danmark har været lige fra kulturministerielle medarbejdere, skabende og udøvende kunstnere, ansatte i de forskellige kulturelle interesseorganisationer og foreninger, forskere, studerende og alle andre med interesse for kultur.

Projektet Kulturens politik er sat i værk af kulturminister Jytte Hilden i 1993. Redegørelsen er udarbejdet i 1994 og 1995 af Nordisk Kultur Institut - et tværvideenskabeligt institut for kulturpolitisk forskning. En række eksperter og fagfolk har under ledelse af kultursociologen Peter Duelund gennemført projektet. Undervejs er de blevet fulgt af en politisk/administrativ følgegruppe og en bredt sammensat videnskabelig referencegruppe.

Fremtidens kulturpolitik - hvordan skal den se ud?

I hver af bøgerne i serien Kulturens Politik stiller forfatterne forslag til en fremtidig kulturpolitisk indsats. Denne mosaik af forslag samler projektets leder i sidste bind (nr. 18), Den danske kulturmodel til et overordnet og samlende billede af de vigtigste udfordringer for fremtidens kulturpolitik. Kulturens Politik giver dog ikke noget endegyldigt og færdigstøbt forslag til fremtidens kulturpolitik. Den er ikke en facitliste, men et oplæg til offentlig drøftelse. Netop denne relative uafsluttethed er kendetegnende for den demokratiske tradition, som den praktiseres i Danmark. Projektet er dermed kun den første del af en forhåbentlig livlig debat på alle kulturens områder. En debat, som i længden vil skabe de visioner og konkrete forslag, som fremtidens kulturpolitik skal udspringe af.

Det er centralt i projektets opfattelse af fremtidens kulturpolitik, at de brede kulturpolitiske spørgsmål ikke kun skal besvares af Kulturministeriet alene. De kulturpolitiske udfordringer skal imødegås med en

bred samfundspolitisk indsats fra Social-, Undervisnings-, Arbejds- og Kulturministeriet. Kulturministeriet kan dernæst koncentrere sig om de kunstpolitiske spørgsmål, som efter projektets opfattelse har måttet lide under Kulturministeriets meget bredt definerede arbejdsområde, idet man ikke har skelnet mellem kunst og kultur, mellem kunst- og kulturpolitik.

Kulturens Politik opfordrer det danske Kulturministerium til i fremtiden at bruge kræfter på at skabe en klar og kontinuert kulturpolitik på samtlige delområder. Kulturpolitikken har i for høj grad været præget af midlertidige og tilfældige ordninger. Nu er tiden kommet til at rydde op i denne uklare struktur.

Den internationale kulturpolitiske situation, især i EU regi, berøres i mange af bøgerne og får sit eget afsnit blandt de overordnede konklusioner i bd. 18. Projektet stiller bl.a. forslag til udformningen af et samlet charter for de væsentligste kulturpolitiske udfordringer, som er fælles for alle lande i EU.

Princippet om "dobbel armslængde"

Armslængdeprincippet i kulturpolitikken definerer og præciserer forholdet mellem de professionelle kunstnere og de støtteydende myndigheder. Princippet sikrer en "arms længde" mellem politik og kunst og beskytter kunsten mod afhængighed af politisk interesse.

Armslængdeprincippet er ikke unikt for Danmark. Det er efterhånden et alment accepteret princip i alle demokratiske lande, at staten ikke skal blande sig i fordelingen af den offentlige kulturstøtte. Der skal med andre ord være vandtætte skodder mellem de politiske støtteydere på både statsligt, regionalt og lokalt plan for at undgå, at kunsten skal være afhængig af partipolitiske hensyn og dermed principielt indskrænket i sin ytringsfrihed. Princippet om en arms længde mellem kultur og politik er således et universelt middel til opretholdelse af den demokratiske ytringsfrihed, som også benyttes på andre samfundsområder.

Den danske armslængdemodel er korporativ i den forstand, at et repræsentantskab sammensat af alle relevante kunstnerorganisationer, producenter og formidlere på området er tilknyttet det enkelte kunstråd. Det udvalg, der fordeler støtte, er sammensat af et antal personer, hvoraf nogle er udpeget af repræsentantskabet og nogle af kulturministeren. Den danske armslængdemodel tilføjer altså et ekstra led mellem politikerne og kunstnerne, nemlig det fagligt sammensatte repræsentantskab, som sikrer kunstnerne mod et udvalg, som er fuldstændig homogent og enigt. Denne dobbelte armslængdestruktur er gennemført i Statens Kunstfond, Teaterrådet, Statens Musikoråd m.fl. og kommer også til udtryk i forholdet mellem staten og de store nationale kulturinstitutioner.

Den danske model for ophavsret

Ophavsretslovgivningen præciserer og definerer rettighedsforholdene mellem ophavsmand, producent og bruger.

I Danmark opfattes rettighedsbeskyttelsen som et kulturpolitisk anliggende, og ophavsretslovgivningen er placeret under Kulturministeriet. Den danske ophavsretslovgivning lægger vægt på at beskytte ophavsmandens ideelle interesser. Heri ligger kunstnerens ret til at hævde sit navn i forbindelse med sit værk og til at modsætte sig forvanskning af det. Den danske rettighedsbeskyttelse er udslag af "droit d'auteur"-modellen, som sætter fokus på de skabende og udøvende kunstneres økonomiske og ideelle interesser. Denne retning dominerer på det europæiske kontinent og står i modsætning til den engelske og amerikanske "copyright"-model, som i højere grad er en producentbeskyttende lovgivning.

Den danske ophavsretslovgivning gør det på nogle områder muligt for rettighedshavernes organisationer at indgå kollektive aftaler med brugere og producenter om udnyttelsen af de enkelte værker og præstationer.

Placeringen af ophavsretslovgivningen i Kulturministeriet er ikke unik for Danmark, men er dog af afgørende betydning for forholdet til EU, hvor rettighedsbeskyttelsen hører under de handelspolitiske emner. EU har på det seneste ført en ophavsrets politik, som på de fleste områder falder ud til ophavsmændenes og dermed kunstnernes fordel, men det er fortsat af stor kulturpolitisk nødvendighed at hævde principperne om "droit moral" og "droit d'auteur" i EU regi som alternativ til "copyright"-modellen.

Efter dansk tradition skal ophavsretsloven først og fremmest beskytte ophavsmændene og ideelt set fungere som kunstens ubestridelige grundlov, selvom det reelt set er nødvendigt at foretage yderligere kulturpolitiske reguleringer af kunstens forhold på markedet.

Kulturel decentralisering

Kulturel decentralisering betyder, at staten skal sikre alle befolkningsgrupper og geografiske områder adgang til kulturgoderne, samt at de kulturelle aktiviteter - både organisatorisk og økonomisk - i vid udstrækning er lagt ud til amter og kommuner. Det indebærer, at de færreste kulturelle aktiviteter styres centralt.

I 1960'ernes danske kulturpolitik lå fokus på formidlingen af den professionelle kunst. Med abonnementsordninger, billetstøtte og hjælp til turnevirksomhed oparbejdede Kulturministeriet en geografisk decentralisering af kulturen.

I begyndelsen af 1970'erne begyndte Kulturministeriet i højere grad at acceptere de regionale kulturforskelle, såsom forskellene hovedstad og provins, land og by og mellem forskellige befolkningsgrupper. Det nationale enhedskulturbegreb blev udskiftet med et pluralistisk kulturbegreb. Den offentlige kulturpolitik anerkendte, at der eksisterede flere og ikke en kultur inden for det nationale rum. Det indebar bl.a., at fra at være modtagere af statsligt iscenesat kulturformidling blev regioner og kommuner i 1970'erne og 1980'erne i stigende grad de kulturelle dynamoer, som skulle sætte skub i den kulturelle udvikling. Kulturens finansiering blev i højere grad lagt ud til kommuner og udlignet gennem bloktilskud.

Refusionsordninger, organiseret efter "gulerodsprincippet", blev indført allerede 1960'erne med henblik på at fremme lokale initiativer på områder som teater, musik og museer. Princippet indebar, at staten automatisk fordoblede det lokale tilskud til de lokale kulturinstitutioner.

Gulerodsprincippet opretholdes stadigvæk i dansk kulturpolitik, men refusionsordningerne indebærer i dag ikke længere en automatisk fordobling fra statens side. Det statslige kulturtilskud fastlægges fra år til år i finansloven.

Den kulturpolitiske arbejdsdeling imellem stat, amt og kommune fungerer stadigvæk, men der stilles i stigende grad spørgsmålstegn ved, om de fikserede refusionsordninger til bestemte kulturformål er på højde med 90'ernes kulturelle virkelighed og ønskerne om kulturelt selvstyre i kommunerne og kulturregionerne.

Kulturelt demokrati

Ved siden af ønsket om decentralisering har princippet om kulturelt demokrati siden begyndelsen af 1970'erne været lagt til grund for dansk kulturpolitik.

Kulturelt demokrati forstås i den danske kulturmodel først og fremmest som en kulturpolitisk prioritering af befolkningens mulighed for selv at deltage i kulturaktiviteter på amatørniveau.

Bag begrebet kulturelt demokrati gemmer sig en historie, der strækker sig helt tilbage til slutningen af forrige århundrede. Danmark oplevede dengang en opblomstring af folkelige bevægelser og et dertil hørende omfattende foreningsliv. Bevægelser som andelsbevægelsen, højskolebevægelsen og arbejderbevægelsen omfattede kultur som en samfundsdimension og som en proces, alle deltog i. Denne brede kulturtankegang, det pluralistiske kulturbegreb, blev søgt realiseret i en moderne udgave, der levede op til velfærdsstatens idéer om lige muligheder for egedeltagelse i kulturaktiviteter.

Kulturministeriet opstillede en målsætning om kulturelt demokrati, der via en politisk vægtning af befolkningens egen deltagelse i kultur- og samfundsaktiviteter skulle demokratisere kulturen.

Det er nogle af grundene til, at det brede, danske kulturbegreb er udvidet til at indeholde idræt, amatørvirksomhed, foreningsliv og lokale kulturaktiviteter - endda som væsentlige dele af den samlede kulturpolitik. Den brede kultur har i dag muligheder for støtte på linie med den professionelle og kunstneriske. De mange kulturers ligeværdighed er centralt i forbindelse med begrebet kulturelt demokrati, og er på den måde knyttet til debatten om kulturpluralisme og det multikulturelle samfund.

Den danske kulturmodels høje grad af kulturpluralisme og samfundsorientering adskiller sig fra flere andre landes, men ligger tæt på den norske og svenske kulturmodel.

Bd. 1 Hvor står vi nu?

Af PETER DUELUND og TRINE BILLE HANSEN

"Hvis dansk kulturpolitik ikke skal røre videre i den kvalitetsmæssige pærevælling, er det nødvendigt at lægge forskellige kvalitetskriterier til grund for kunst og kultur."

Første bind i serien *Kulturens Politik* er tænkt som en status- og debatbog. I *Hvor står vi nu?* forsøger projektets leder kultursociologen Peter Duelund sammen med kulturøkonomen Trine Bille Hansen at redegøre for de væsentligste begreber og principper i dansk kulturpolitik siden 1961, analysere deres årsager og på dette grundlag drage konklusioner for fremtidens kulturpolitiske arbejde i nationalt og internationalt regi.

To overordnede udfordringer bør være retningsgivende for dansk kulturpolitik i de kommende år, den kunstpolitiske og den kulturpolitiske udfordring. Kunstpolitisk må den professionelle kunst sikres kvalitativt gode rammer og frihed i udtrykket gennem en koncentreret indsats i det kulturministerielle rum. Desuden må befolkningens livskvalitet og sociale retfærdighed styrkes gennem et brud på deres isolerede placering i Kulturministeriet. Disse kulturpolitiske udfordringer bør i højere grad indgå i de strategier, som lægges i social-, uddannelses- og arbejdsmarkedspolitikken.

Vi må anerkende kunstens og kulturens værdi i sig selv. Ikke som omregnet i muligheden for flere offentlige arbejdspladser, flere turister til byen eller generelt som fremmede for den økonomiske vækst. Vi skal genopdage kunstens og kulturens bevidsthedsudvidende værdi for både individet og

kollektivet, barnet og den voksne efter de mange forsøg på at legitimere kunsten og kulturen ud fra en samfundsmæssig eller økonomisk nytteværdi.

Den professionelle kunst skal have plads til at være provokerende og uforståelig og den folkelige, amatørkunst skal have lov til at appellere til bredden, uden at kravene til disse to vidt forskellige kunstneriske udtryk skal sammentænkes og standardiseres. Peter Duelund og Trine Bille Hansen opfordrer til at tænke den fremtidige danske kulturpolitik i dette perspektiv.

Bd. 2 Idrættens tredje vej- om idrætten i kulturpolitikken

Af CLAUS BØKE og HENNING EICHBERG, idrætsforsk

"Idrætten er ikke kun en rationel sundheds- eller præstationspraksis i hverdagen. Den er også en iscenesættelse af livets højdepunkter, af sanselighedens og fællesskabets "store øjeblikke"."

Bogen Idrættens tredje vej gør godt og grundigt op med illusionen om idrætten som enhed. Idræt er ikke kun sport i den problematiske dualisme mellem elite og bredde, ikke kun fitness og sundhedspædagogiske tiltag og heller ikke den rene folkefest hver gang. Idrætten eksisterer derimod i dag i en frugtbar trialektik, et spil mellem tre selvstændige idrætsformer: Den præstations- og resultatorienterede sport, den trivselsfremmende motions- og fitnessbølge og den folkelige idræts uformelle og legende kropserfaringer.

Forfatterne Claus Bøje (nationaløkonom og forfatter) og Henning Eichberg (kultursociolog og historiker), som begge arbejder med kultursociologisk idrætsforskning ved Gerlev Idrætshøjskole, konkluderer, at idrætten ikke længere kan være tjent med en kulturpolitik, som overvejende tilgodeser den organiserede foreningsidræt og eliteidrætten. Kulturpolitikken må anerkende idrættens trialektiske udvikling for at kunne tilgodese hele befolkningens idrætsudøvelse.

En sådan spredning af den offentlige støtte til idrætten bør respektere armslængdeprincippet for at forhindre, at en revideret støttefordeling bliver præget af stærke interessegruppers lobbyisme. Forfatterne foreslår derfor oprettelsen af en uafhængig og sagkyndig instans f.eks. i form af et idrætsråd, som kan fordele støtte og varetage rådgivende opgaver i forhold til Kulturministeriet. Ligeledes er det vigtigt at holde såvel den naturvidenskabelige som den kulturvidenskabelige idrætsforskning fri fra offentlige og organisatoriske interesser. En fri og uafhængig idrætsforskning kunne udgøre den tredje instans, som kan sikre de offentlige midlers spredning i overensstemmelse med befolkningens frie valg og vekslen mellem de forskellige dimensioner i det trialektiske idrætsbegreb.

Bd. 3 Ophavsretten mellem kulturpolitik og handelspolitik

Af PETER SCHØNNING

"Udviklingen vil uden tvivl vise, at der langsomt sker en holdningsændring, så det bliver stuerent i Europa at tale om copyright og udenrigshandel og mindre passende at nævne ordet kultur i en ophavsretlig debat."

Den - kulturpolitiske set - sørgelige forudsigtelse kommer fra forfatteren til bogen Ophavsretten mellem kulturpolitik og handelspolitik, juristen Peter Schønning, som siden 1988 har arbejdet med ophavsretten i ministerielt og organisationelt regi.

I Ophavsretten mellem Kulturpolitik og Handelspolitik analyserer Peter Schønning den seneste revision

af de internationale samhandelsregler i GATT-forhandlingerne og herunder det internationale samfunds ophavsretslige aftaler, TRIPS-aftalerne. Bogens konklusion er, at Europakommisionen brugte ophavsretsområdet uden væsentlig kulturpolitisk skelen som forhandlingsobjekt i den store handelspolitiske slåskamp mod især USA.

De europæiske kulturministerier må værne om vores ophavsretlige tradition for at respektere de skabende og udøvende kunstneres rettigheder, droit d'auteur-modellen, fastslår Peter Schönning. Alternativet er den amerikanske, producentbeskyttende ophavsretslovgivning, copyrightmodellen, hvor kunstnerne kun nyder et minimum af beskyttelse.

Den danske ophavsretslovrevision i 1995 kan betragtes som et udtryk for, at vi netop i Danmark forsøger at beskytte os kulturpolitisk mod en handelspolitisk drejning af ophavsretsloven på kunstnernes bekostning. Den nye ophavsretslov beskrives og vurderes i Ophavsretten mellem kulturpolitik og handelspolitik, og Peter Schönning roser især initiativet til at styrke den nordiske retsenhed, som de øvrige nordiske lande nu må følge op på.

Den nordiske ophavsretslovgivning er blandt de stærkeste i verden til fordel for de skabende og udøvende kunstnere. Men ophavsretten må stå endnu stærkere i den kulturpolitiske bevidsthed, hvis vi vil præge den internationale udvikling i en - kulturpolitisk set - rigtig retning.

Bd. 4 Kultur- og arbejdsliv

Af TORBEN PILEGAARD JENSEN og MOGENS NYGAARD CHRISTOFFERSEN

"Det centrale kulturpolitiske spørgsmål er, om arbejdsmarkedsreformen kan stimulere til, at en større del af befolkningen - såvel ledige som beskæftigede - engagerer sig i kulturelle aktiviteter, uden at det går ud over den kunstneriske kvalitet og den professionelle kunsts muligheder."

I Kultur og arbejdsliv diskuterer sociolog Torben Pilegaard Jensen det politiske dilemma mellem ønsket om at støtte og fremme den professionelle kunst og ønsket om at bruge kulturens muligheder til social, personlig og faglig kvalificering af arbejdsstyrken og især de arbejdsløse.

Diskussionen rejser en lang række følsomme spørgsmål, som vedkommer hele samfundet. Hvordan mindsker vi den risiko for konkurrenceforvriddning, som opstår mellem professionelle kunstneres interesser og arbejdsløses statsstøttede kulturarbejde? Indfører vi borgerløn ad bagdøren ved at acceptere de lediges frihed til at beskæftige sig med det, som de selv finder værdifuldt i den arbejdsledige situation? Torben Pilegaard Jensen svarer ikke entydigt, men peger på en række fremgangsmåder, som kan mindske problemernes reelle konsekvenser.

I bogens anden del undersøger sociolog Mogens Nygaard Christoffersen de arbejdsløses kulturvaner og sammenhængen mellem kulturvaner og arbejdsliv. Bruger de arbejdsledige den overskydende tid på kulturelle aktiviteter, eller bliver man kulturelt passiv af at gå ledig? Vil det i højere grad være uddannelsesmæssige kriterier frem for tilknytningen til arbejdsmarkedet, som i fremtiden vil bestemme vores kulturelle aktivitetsniveau?

Mogens Nygaard Christoffersen belyser disse spørgsmål med et omfattende statistisk materiale om sammenhængen mellem kulturvaner og arbejdsliv, og indkredser på denne baggrund en række forhold, som er vigtige at holde sig for øje både i den kulturpolitiske og den arbejdsmarkedspolitiske debat.

Bd. 5 Dansk arkitektur

Af JAN W. HANSEN, GØSTA KNUDSEN, NILS-OLE LUND, ERIK NYGAARD og MARIUS LYHNE-KNUDSEN

"Sammenlignet med andre lande er de fysiske omgivelser i Danmark gennemplanlagte og omhyggeligt vedligeholdte, og danskernes interesse for hjemmet og de nære omgivelser er stor. Der er også relativt flere arkitekter i Danmark end i noget andet land."

Bogen fortæller først om arkitekturens udvikling i Danmark siden 30'ernes funktionalisme, herunder både selve arkitekturen, arkitekterhvervet og arkitektuddannelsen. Derefter diskuteres fagets aktuelle problemer og betydning i samfundet - om byen og landskabet i det velordnede rum, som kendetegner det danske samfund. Bogen indeholder desuden et oplæg til en politik på området.

Boligbyggeriet og byggeteknikken har været igennem en voldsom udvikling de seneste tre årtier, hvor det industrialiserede byggeri har vundet frem i Danmark. Arkitektens traditionelle rolle som "bygherrens mand", generalisten og koordinatoren er ved at ændres, enten til rollen som kunstner, mens byggeriet varetages af andre faggrupper, eller til rollen som tekniker på linie med de andre teknikere i bygningsfasen.

Der er mange kritiske kommentarer til de seneste års udvikling på området i Danmark, og forfatterne mener, at en grundig debat om arkitektuddannelsen er nødvendig og gerne skulle munde ud i konkrete ændringer. Man står over for at skulle tilpasse sig den aktuelle situation, men kan også selv være med til at præge udviklingen og fremtiden inden for arkitekturen.

Bogens forfattere, Jan W. Hansen, Gøsta Knudsen, Nils-Ole Lund, Erik Nygaard og Marius Lyhne-Knudsen, er lærere på den ene af Danmarks to arkitektskoler og har alle præget dansk arkitektur med realiserede byggeprojekter, forelæsninger og øvrige bogudgivelser.

Bd. 6 Bibliotekerne i kulturpolitikken Museer eller ressourcecentre?

Af JENS THORHAUGE

"Bibliotekerne er demokratiets fundament, for så vidt som den frie låneret sikrer, at enhver kan rekvirere en hvilken som helst offentlig tilgængelig viden - endnu da."

Bibliotekerne udgør den næststørste post i det danske Kulturministeriums budget. Alle kommuner i landet har et bibliotek, og alle borgere kan vederlagsfrit låne trykte materialer på alle biblioteker. Men den hastigt accelererende strøm af informationer og informationsteknologi stiller bibliotekerne over for en lang række spørgsmål. Bogens forfatter, Jens Thorhauge, er chefkonsulent ved Danmarks Biblioteksskole, og giver med denne bog en grundig gennemgang af det danske biblioteksvæsen og dets opbygning, foruden at trække en lang række af tidens spørgsmål på biblioteksområdet frem. Det danske biblioteksvæsen er delt op i tre grupper: Forskningsbiblioteker, folkebiblioteker og skolebiblioteker. Læseren får et indblik i de overordnede mål for bibliotekernes virksomhed og den lovmæssige ramme, i den daglige drift og funktion. Samtidig redegøres der for bibliotekernes aktuelle problemer og udfordringer.

De danske folkebibliotekers formål er at fremme oplysning, uddannelse og kulturel aktivitet. Teoretisk set skal man kunne gå ind på et offentligt bibliotek og få hjælp til at få svar på et hvilket som helst spørgsmål.

I fremtiden vil stadig mere af den viden, som bibliotekerne skal opbevare og stille til rådighed for befolkningen, kun findes i elektronisk form. Hvordan skal bibliotekerne forholde sig til de nye medier? Hvad skal bibliotekerne egentlig rumme i fremtiden? CD-ROM, Computere med Internet-adgang? Video? Bøger? Og hvordan og til hvad skal bibliotekarerne uddannes? Det er nogle af de spørgsmål bogen stiller i sit diskussionsoplæg.

Bd. 7 Litteraturens situation og litteraturpolitikken 1961-93

Af LISBETH WORSØE-SCHMIDT

""Lad falde, hvad ikke kan stå" er en udbredt holdning i dagens litterære debat. Hvorfor udgive bøger, som ingen eller højst 2-500 mennesker gider købe?"

Sådan lyder et af indgangsspørgsmålene til debatten i Danmark, som har kulturpolitisk tradition for at støtte sine forfattere gennem ophavsretslovgivningen, biblioteksafgiften og den direkte forfatterstøtte. Der er tradition i Danmark for at beskytte og støtte både den populære, folkelige litteratur og den mere svært tilgængelige litteratur, som oftest klarer sig dårligst på markedets præmisser.

Ikke desto mindre ser forfatteren til Litteraturens situation, Lisbeth Worsøe-Schmidt, som er magister i nordisk litteratur, sig nødsaget til med henvisning til ovenstående citat at efterlyse en samlet og sammenhængende litteraturpolitik. Litteraturen har modsat dens traditionelle søstre, musikken og teatret, ikke sit eget råd, som kan danne lovgivningsmæssig præcedens og kontinuitet på litteraturens område. Litteraturen har i for lang tid været hensat i en tilstand af tilfældige, spredte og midlertidige initiativer uden overordnede og dirigerende visioner og målsætninger. En klar linie skal lægges for at undgå, at de forskellige støtteformer, primært biblioteksafgiften og den direkte støtte fra Statens Kunstfond modarbejder hinanden.

Bestsellerne kan klare sig på markedets betingelser, mens det er opgaven for både den direkte støtte og for biblioteksafgiften at støtte den såkaldt smalle kvalitetslitteratur, mener nogle. Det er folkebibliotekernes rolle som moderne formidlingsinstitution at servicere lånerne bedst muligt og dermed købe hjem, hvad lånerne vil læse, mener andre - og diskussionen raser.

Det polemiske spørgsmål om relevansen af støtte til den smalle litteratur skal besvares af en gennemtænkt, beslutsom og velargumenteret litteraturpolitik, som kan både støtte og retfærdiggøre formidlingen og udbredelsen af især den sværere tilgængelige kvalitetslitteratur til børn og voksne.

Bd. 8 Teaterliv i halvfemsernes Danmark

Af SUSAN FAZAKERLEY og KIRSTEN SYLVEST

"Teaterloven har sat en aktivitet i gang, som er helt formidabel. Sådan at vi i Danmark har et teaterliv, som er større, end noget jeg kender nogen steder overhovedet, men problemet er, at man ikke politisk og bevillingsmæssigt har fulgt den aktivitet op, som man har ønsket at stimulere."

Det er formanden for Kulturministeriets Teaterråd, Bjørn Lense-Møller, som er citeret for denne karakteristik af hovedproblemet for det danske teaterliv i bogen Teaterliv i halvfemsernes Danmark. Forfatterne, som begge er cand. phil. i Teatervidenskab fra Københavns Universitet, er enige i, at lovgivningsmæssige rammer for teaterlivet i Danmark giver mulighed for stor mangfoldighed og kvalitet, men fremhæver nødvendigheden af bedre økonomiske forhold og viljen til større overordnet politisk koordinering.

Den danske teaterlovgivning er, i kraft af stadige revisioner siden den første lovgivning på området i 1963, et studie i den danske kulturpolitik overordnede mål gennem fire tiår. 1960'ernes geografiske decentraliseringsintentioner, 70'ernes og 80'ernes bestræbelser mod kulturelt demokrati og 90'ernes vilje til økonomisk og administrativ decentralisering har alle sat sig direkte spor i teaterlovgivningen. At studere det danske teaterlivs situation i dagens Danmark er derfor ensbetydende med at vurdere, hvordan fire årtiers kulturpolitiske nøglebegreber fungerer i praksis.

Der er imidlertid ingen grund til at læne sig veltilfreds tilbage. Det danske teaterliv slås til stadighed med hårde økonomiske betingelser for både produktionen og den enkelte kunstner. Fristelsen til at slække på kravene om kvalitet og alsidighed for at tækkes det store publikums umiddelbare interesser er stor. Ligesom kampen for at holde tilskudsydernes politiske interesser på "arms-afstand" af de kunstneriske dispositioner er hård.

Dansk teaterliv har behov for gennemgribende nytænkning. Bogen giver konkrete forslag til, hvordan de nuværende problemer kan løses, og er samtidig et oplæg til debat om det danske teaterlivs fremtidige ansigt.

Bd. 9 Kunsthåndværk og design - om tradition, udvikling og vision

Af MOGENS V. ANDERSEN, BIRTE SANDORFF LOCK og LISBETH TOLSTRUP

"Vi kan ikke længere producere os til fremgang og succes på traditionel vis, der må indbygges kvalitet og design i de enkelte produkter."

Kunsthåndværk og design befinder sig i et spændingsfelt mellemteknisk, håndværksmæssig produktion og kunstnerisk skaben. Umiddelbart en problematisk placering, men også en position, som ideelt set påvirker design og kunsthåndværk positivt og muliggør et dualistisk samspil. Design og kunsthåndværk er demokratiske i deres definitioner, i sammentænkningen af det individuelle og det masseproducerede, det funktionelle og det æstetiske.

Målet for design og kunsthåndværk må være den fuldstændige integration og accept i totalproduktionen, konkluderer de tre forfattere, arkitekt Mogens V. Andersen, og kunsthåndværkerne Birte Sandorff Lock og Lisbeth Tolstrup. Men helhedstænkningen forhindres i dag mange gange i at komme til udfoldelse på grund af en generel skepsis mod design som fordyrende led i den industrielle produktion. I modsætning hertil er "High Design" idealet, et design som overskrider det begrænsede, materialistiske og kvantitative marked og indfører vareproduktionen i en mere åndelig, æstetisk og kvalitativ tankegang.

Design er kultur, et udtryk for kulturarven og det kulturelle samtidsudtryk. Men for at bevare design og kunsthåndværks status som levende kulturelle udtryk er det nødvendigt at sikre den faglige fornyelse. Tværfaglighed og internationalisering er nøgleord i denne fornyelsesproces, men uden den politiske vilje til at opprioritere det forskningsmæssige arbejde inden for kunsthåndværk og design og anerkende områdets ophavsretslige behov, kan disse nøgleord ikke for alvor realiseres. Forfatterne overvejer muligheden for at opgradere kunsthåndværk- og designuddannelserne til akademisk niveau og måske herigennem skabe et miljø som det, der dannede grundlag for udviklingen af "Danish Design" i 1930'erne, 40'erne og 50'erne.

Bd. 10 Dansk musikpolitik

Af ANNE PEDERSEN og HELLE SOLVANG

"Musikerorganisationerne har store problemer med at rekruttere de nye generationer. På blot 20-30 år er de kendte organisationsformer blevet delvist forældede."

I 1976 fik Danmark som det første land i verden en musiklov. Den er blevet løbende revideret, men formålet er stadig klart: Ved hjælp af økonomisk støtte til mange grene af musiklivet at give hele befolkningen mulighed for at høre forskellig slags musik, at høre musik i det hele taget, og efter den sidste revision i '94 også at fremme dansk musik i udlandet.

I bogen Dansk musikpolitik retter forfatterne Anne Pedersen og Helle Solvang blikket mod den offentlige musikstøtte og de skabende og udøvende musikeres vilkår i Danmark. Siden musiklovens indførelse har Kulturministeriet støttet ensembler og såkaldte landsdelsorkestre (fem symfoniorkestre tilhørende hver sin landsdel), spillesteder, brancheorganisationer, amatørmusik og musikalsk uddannelse lige fra kommunale musikskoler til klassiske konservatorier. Pengene fordeles først og fremmest af Statens Musikråd efter princippet om armlængde. Musikrådet består af 9 personer, som repræsenterer forskellige områder af dansk musikliv, og støttes af et bredt sammensat repræsentantskab. Overordnet er det Musikrådets opgave at sørge for musiklivets trivsel samt befordre dets udvikling ved at fordele de midler, der er til rådighed. Rådet rådgiver også kulturministeren i musiksager og kan på eget initiativ tage sager op, som det mener bør diskuteres eller støttes.

Bogen gennemgår den danske musiklovgivning og forklarer, hvordan danske musikere er organiseret fagligt. Det meste af bogen bygger på interviews med folk fra branchen; musikere, radiomedarbejdere, komponister, konservatorielærere og andre undervisere samt en række faglige konsulenter og foreningsfolk, som hver især kommenterer det danske musiklivs aktuelle problemer og dilemmaer.

Bd. 11 Filmpolitik midt i en medierevolution

Af ANNE MARIE HONORÉ

"Den teknologiske udvikling har ændret vilkårene for alle dele af filmsektoren. Fiktion og dokumentar, producenter og instruktører, formidlere og distributører, store og små, har alle nye vilkår at arbejde og leve under. De voldsomme forandringer i den hidtidige struktur gør det nødvendigt at diskutere, analysere og ajourføre de hidtige støtte- og arbejdsmåder."

Inden for de sidste 10 år er dansk film nået op i verdensklassen med flere internationale priser og succeser. Danmark har slået sig fast som et lille land med store film, men vil i fremtiden få endnu sværere ved at konkurrere med Hollywood. Men skal man overhovedet også prøve på det? Og Hollywood er jo ikke den eneste udfordring for det danske filmmiljø fremover, som ovenstående citat bevidner.

Filmpolitik midt i en medierevolution, skrevet af Anne Marie Honoré, cand.mag. i film, falder i to dele og handler bredt om at producere og distribuere film i Danmark. I bogens første del får læseren et grundigt indblik i den danske filmlov og de danske filminstitutioner samt den økonomiske side af filmsektoren i landet. Bogens anden del handler om filmområdets aktuelle situation, og en lang række fremtrædende personer fra det danske filmmiljø diskuterer bl.a. kunstnerisk kvalitet, uddannelse, erfaringer med internationalt samarbejde, rettigheder, distribution og censur og giver deres forskellige bud på filmens situation og fremtid i Danmark.

Bogen tager også den internationale situation på området op. Både fordi vi ser et stigende antal CO-produktioner over landegrænser, og fordi Europa efterhånden domineres totalt af amerikansk film. Konkurrencen er problematisk, bl.a. på grund af forskellene mellem den europæiske og den

amerikanske ophavsrettighedslovgivning og selve forestillingen om, hvad film er. Forretning, kunst eller noget midt i mellem.

Bd. 12 TV i kulturpolitisk perspektiv 1954-1994

Af PREBEN SEPSTRUP

"Både i teori og praksis foregår der i disse år en intensiv diskussion af public service fænomenet og begrebet. Kan det overleve og i så fald hvordan? Er det i krise og i så fald hvorfor?"

Danskerne fik ligesom mange andre europæiske lande tv i 50'erne, men monopoliet på landsdækkende tv blev først brudt i slutningen af 80'erne. Således har man i dag to statsejede, delvist licensdrevne tv-kanaler i Danmark, begge med public serviceforpligtelser, hvoraf den ene må sende reklamer. Da Danmark har haft tv-monopol i så mange år, har tv traditionelt haft en fremtrædende plads i den danske kulturpolitiske debat. Tv-mediet er større end nogensinde, og det vokser stadig. Kan de offentlige tv-kanaler klare sig i fremtidens skærpede konkurrence med udenlandske satellitkanaler og private danske kanaler? Hvordan skal den danske tv-model se ud fremover? Det er et par af spørgsmålene, der stilles i bogen.

Docent.lic.merc. Preben Sepstrups mål med denne grundige bog har været "at belyse udviklingen af tv-mediet i Danmark med vægt på at forstå mediets nuværende kulturelle muligheder og problemer og implikationer". Bogen giver et bud på, hvad der skal til for at skabe kvalitet og alsidighed i tv, diskuterer public service-begrebet, og forfatteren tegner et billede af Danmarks nuværende tv-struktur som en midlertidig løsning på konkurrenceproblemet mellem de to offentlige tv-stationer.

Bogen gennemgår nøje alle sider af mediets udvikling i Danmark, bl.a. med en stor mængde statistisk materiale. Indholdet falder i fem dele under titlerne: "Baggrund", "tv-mediet 1954-1961 - pionerårene", "tv-mediet 1961-85 - monopol, vækst og opbrud", "tv-mediet 1985-1994 - konkurrence, marked og forandring" samt "Diskussion af tv-mediet 1994-2000". Bogen er med sin videnskabelige fremstilling et enestående værk om dansk tv-politik.

Bd. 13 Kultur for begyndere

Af BETH JUNCKER

"Ghettoen har haft sin tid og sin mission. Nu er det verden, der vinker. Vores verden!"

Børnene og deres kultur befinder sig i en ghetto, hvortil kun professionelle og forældre har adgang. Børnenes liv og kulturliv er isoleret fra den almene kulturelle offentlighed og henvist til den verden, som børne- og ungdomsinstitutionerne fra vuggestue til gymnasium udgør. Isolationen skal brydes, mener forfatteren til Kultur for begyndere, Beth Juncker, som er mag. art. i nordisk litteratur og i mange sammenhænge har beskæftiget sig med børnene og deres kultur. Børnekulturen skal anerkendes som en naturlig del af det samlede kulturelle billede. Dens uddannelser, kunstnere og medier skal respekteres som ligeværdige med voksenkulturens ditto.

I Kultur for begyndere opstiller Beth Juncker en række forslag til, hvordan børnenes kultur kan åbnes og synliggøres i det almene kulturelle billede. Først og fremmest bør især børnenes litteratur og teater vride sig ud af institutionernes pligtbefængte verden og etablere sig i de voksnes og børnenes bevidsthed som en lystbetonet fritidsbeskæftigelse. Desuden bør børnekulturen opnå anerkendelse gennem en sammenhængende og kvalificeret forskningsindsats i børnenes litteratur, børneteater, børnefilmen, børnenes musik og de elektroniske medier, som til voksnes store bekymring har et stort

publikum i børn og unge. Børnekulturens kunstnere skal have samme uddannelses- og efteruddannelsesmuligheder som voksenkulturens kunstnere, ligesom de skal have samme mulighed for at opnå støtte, legater og dermed arbejdsro.

Børnekulturen er ikke identisk med de voksnes kultur, men den skal ydes de samme vilkår og nyde den samme anerkendelse.

Bd. 14 Arkiver og kulturhistoriske museer

Af PETER NOACK og BODILI BUSK LAURSEN

"Hver borger skal i arkiverne på bestemte dage og tidspunkter kunne bede om oplysning om de sager, som de indeholder. Oplysningerne skal gives gratis, på stedet og under passende sikkerhedsforanstaltninger."

Fra Danmarks - og måske verdens - første egentlige arkivlov, af 25. juni 1794.

Der har i de senere år været en stigende historisk interesse i befolkningen. I det moderne samfunds stadig voksende strøm af informationer fra alle sider er arkiver en vigtig kilde til senere historieskrivning og -forskning. Historisk dokumentation sker både på de kulturhistoriske museer og i Statens Arkiver.

Rigsarkivar, Dr. Phil. Johan Peter Noack er forfatter til bogens del om arkiverne og peger bl.a. på, at publikumsadgangen til landets arkiver aldrig har været mere brugt end nu. Bogen gennemgår lovgivningen omkring arkiverne og forklarer strukturen med stadsarkiver og lokalarkiver. Området står foran store omvæltninger med behovet for mere sortering af den stigende mængde materiale, som samfundsudviklingen og informationsteknologien fører med sig.

De kulturhistoriske museers opgave er at indsamle, udforske, bevare og formidle den danske kulturarv. Ligesom arkiverne spiller de kulturhistoriske museer en væsentlig rolle i vores historiske selvopfattelse. Her synliggøres mange af de ting, som arkivernes dokumentation kan fortælle om. Bodil Busk Laursen, cand. mag. i historie og kunsthistorie, fortæller i bogens anden del om de kulturhistoriske museer og deres opgaver og situation.

Bogen indeholder en samlet status over de kulturhistoriske museers struktur, økonomi og opgaver, samt statistiske oplysninger. Museerne og deres rolle sættes endvidere ind i en bred kulturpolitisk sammenhæng - både nationalt og internationalt.

Bd. 15 Kunstmuseer og billedkunst ved en kulturpolitisk skillevej

Af CLAUS BUNKENBORG og KARIN LOMMER

"Kunstmuseerne er på linie med kunstakademier, kunsthaller, udstillingssteder og gallerier de institutioner, der er med til at give kunst prædikatet "kunst". I modsætning til andre kulturinstitutioner har kunstmuseerne sammen med akademierne dog den særlige funktion, at de så at sige er samfundets officielle instanser for faglig vurdering og "blåstempling" af, hvad der er kunst."

De danske kunstmuseer har traditionelt koncentreret sig om den danske kunsthistorie og har lænet sig mod de historiske og kulturhistoriske aspekter i kunsten. Nu er de imidlertid begyndt at udvikle sig i en mere nutidsorienteret og galleripræget retning, hvor man med tiltag som særudstillinger, film, musik og teater ikke helt passer ind under den gældende museumslov. Det er nogle af de ting, som magister i moderne kultur Claus Bunkenborg, projektkoordinator ved Louisiana, museum for moderne kunst,

diskuterer i denne bog. Forfatteren tager grundigt fat i de danske kunstmuseers situation og gennemgår og behandler foruden deres aktuelle og fremtidige rolle, også deres økonomi, drift og publikum. Bogen opstiller til sidst en række forslag til fornyelse og politiske tiltag på området.

Selvom de danske kunstmuseer siden 1960 har oplevet en stigning i det samlede besøgstal fra 683.000 til 2,4 mio. om året, er det ikke altid lige let at være kunstner. Bogens anden del, skrevet af Karin Lommer, bygger på interviews med en række udøvende kunstnere. Her fortæller de om deres arbejdsvilkår og diskuterer en række problemer på deres område med hovedvægten lagt på de sociale og økonomiske forhold. Manglen på et samlet miljø og et fælles organisatorisk forum blandt de bildende kunstnere er f.eks. iøjnefaldende i forhold til andre grupper af kunstnere, og de interviewede kunstnere giver forskellige bud på, hvad der kunne forbedre deres forhold.

Bd. 16 Det flerkulturelle Danmark

Af OLE HAMMER og CHARLOTTE TOFT

"Det flerkulturelle Danmark er målet! Et Danmark, hvor man tænker flerkulturelt, træffer flerkulturelle beslutninger, organiserer sig flerkulturelt og handler i overensstemmelse hermed."

Målet er dog endnu ikke nået - hverken i Danmark eller i de øvrige europæiske samfund. Diskussionen om det flerkulturelle samfund er ofte ophidset og stærkt følelsespræget, og der er på ingen måde enighed i Danmarks befolkning om hverken mål eller midler. Journalisten og forfatteren Ole Hammer og kultursociologen Charlotte Toft erkender, at diskussionens mange modsatrettede hensyn er sprængfarligt konfliktstof. Debatten skal derfor fremhæve det frugtbare i kulturmødet, som mødet mellem mennesker, der vurderer hinandens forskelle positivt og drager fordel af hinandens individuelle såvel som kulturelt betingede kvalifikationer. Det flerkulturelle Danmark stiller forslag til, hvordan det danske Kulturministerium og de øvrige ministerier og samfundsinstitutioner kan lovgive og etablere særordninger til støtte for det frugtbare kulturmøde og dermed udviklingen af det flerkulturelle samfund.

Den danske indvandrer- og flygtningepolitik har siden midten af 1970'erne været koncentreret om integrationen af de etniske minoriteter i det danske samfund. Igen lander vi hurtigt i en heftig meningsudveksling. Skal bestræbelserne mod integration resultere i "assimilering", der indebærer de etniske minoriteters ensidige tilpasning til det danske samfund? Eller ligger fremtidens integrationsideal i den pluralistiske integration, som forudsætter gensidig tilpasning mellem danskerne og de etniske minoriteter med respekt for kulturelle særpræg? Hvordan undgår vi den fuldkomne adskillelse med ghettodannelser og forøgelse af uvidenhed og fordomme til følge?

Debatten om det flerkulturelle samfund er både aktuel i Danmark og i de øvrige europæiske samfund. Den hastige udvikling levner ikke tid til tøven, der skal tænkes, og der skal handles nu!

Bd. 18 Den danske kulturmodel

Af PETER DUELUND

"Der er i dag skabt behov for en kulturpolitisk nytænkning og en tredje vej, der er bred nok til at rumme kulturel mangfoldighed, social livskvalitet og professionel kunst uden andet formål end sig selv."

I den kulturpolitiske afhandlings sidste bind (nr. 18) opsamler projektets leder kultursociologen Peter Duelund de mange forslag til forbedringer, som er fremkommet i de enkelte bøger og drager (for egen

regning) en række overordnede konklusioner for fremtidens kulturpolitik.

Den danske kulturmodel udfylder således rollen som et overordnet og samlende oversigtsværk for alle kulturpolitikens delområder. Men Den danske kulturmodel er også en selvstændig bog, som til dels har oversigts- og opslagsværksagtig karakter og til dels er et visionært oplæg til fremtidens kulturpolitik - og i sidste instans til fremtidens velfærdssamfund.

Den brede "tredje vej", som omtales i ovenstående citat, er Peter Duelunds bud på den rigtige og nødvendige retning for fremtidens danske kulturpolitik. Kulturpolitikken skal i fremtiden både undgå den tidlige kulturpolitiske linie i begyndelsen af tresserne, som var overvejende enhedskulturel og elitær, men samtidig også søge væk fra den begivenhedskulturelle, økonomisk orienterede kulturpolitik, som har været dominerende i firserne og halvfemserne. Kulturen skal ikke være redskab for andre samfundspolitiske hensyn. Derimod skal den anerkendes som en uafhængig samfundsinstitution, der både tilgodeser den professionelle kunst i sine mange forskelligartede udtryk og de folkelige kulturbevægelser i deres bredde, konkluderer Peter Duelund. Det bør ske uden den ureflekterede sammenblanding af kunst- og kulturpolitik, som hidtil har præget kulturpolitikken. Kunst- og kulturpolitikken bør defineres i et helhedsperspektiv, men på hver deres præmisser.

Danmarks kulturpolitik eksisterer samtidig ikke (mere) i et nationalt, enhedskulturelt vakuum. Dansk kulturpolitik spiller i stadig højere grad sammen med udefrakommende, internationale elementer i form af indvandrer kulturer og samarbejdsalliancer. Især Danmarks medlemskab af EU stiller krav til kulturpolitisk stillingtagen til en udvidet kulturel virkelighed.

Peter Duelund stiller således i Den danske kulturmodel forslag til udformningen af et kulturelt EU charter, som skal definere og præcisere forpligtende "minimumskrav for kunstnerisk og kulturel frihed..." i EU og de associerede lande. Den internationale kulturpolitik kunne være fremtidens sikkerhedspolitik. Kun via respekt og anerkendelse af kulturelle mindretalsrettigheder vil vi kunne sikre en fredelig udvikling i Europas og verdens skrøbelige nationalstater.

Udvalgte forskere og kulturdebattører bidrager afslutningsvis med en række essays om fremtidsvisioner for det danske samfund. Mange væsentlige aspekter af fremtidens danske velfærdssamfund i nationalt og internationalt perspektiv behandles realistisk og utopisk, optimistisk og pessimistisk - men frem for alt oplysende, visionært og manende til eftertanke.

Kolofon

Kulturens Politik - en præsentation

Udgivet af:

Kulturministeriet

Postboks 2140, Nybrogade 2, 1015 København K

Redaktion:

Søren Burcharth og Merete Randrup

Kulturministeriet

tlf. 33 92 33 70, fax 33 91 33 88

Resumé:

Pernille Bastrup Nielsen og Nikolaj Mangurten Lassen

Omslag: Joyce Grosswiler

Sats: Times

Kalligrafi: Søren Kappel Schmidt, Skive

Tryk: Phønix-Trykkeriet as, Århus

Indbinding: Bogbinderiet Centrum, Randers

ISBN: 87-87361-21-3

1. udgave, Århus 1996

Phønix-Trykkeriet as
Søren Nymarks Vej 15
DK-8270 Århus/Højbjerg
tlf. 86 29 23 00
fax 86 29 32 22

Publikationen kan fås hos:
Kulturministeriet
Svend Heltoft
Publikationscentralen
Postboks 2140,
Nybrogade 2
1015 København K
tlf. 33 11 71 50

Synspunkterne og vurderingerne i præsentationen
udtrykker ikke nødvendigvis ministeriets opfattelse.

ISBN: 87-87361-21-3